శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

# ॥ దశమస్కంధే ఏకోనసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

# శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

## ॥ దశమస్కంధే ఏకోనసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
నరకం నిహతం శ్రుత్వా తథోద్వాహం చ యోషితాం।
కృష్ణేనైకేన బహ్వీనాం తద్ దిదృక్షుః స్మ నారదః ॥ **1** ॥

చిత్రం బతైతదేకేన వపుషా యుగపత్ పృథక్।
గృహేషు ద్వ్యష్టసాహస్రం స్త్రియ ఏక ఉదావహత్ ॥ **2** ॥

ఇత్యుత్సుకో ద్వారవతీం దేవర్షిర్ద్రష్టుమాగమత్।
పుష్పితోపవనారామద్విజాలికులనాదితాం ॥ **3** ॥

ఉత్ఫుల్లేందీవరాంభోజకహ్లారకుముదోత్పలైః।
ఛురితేషు సరస్సూచ్చైః కూజితాం హంససారసైః ॥ **4** ॥

ప్రాసాదలక్షైర్నవభిర్జుష్టాం స్ఫాటికరాజతైః।
మహామరకతప్రఖ్యైః స్వర్ణరత్నపరిచ్ఛదైః ॥ **5** ॥

విభక్తరథ్యాపథచత్వరాపణైః
శాలాసభాభీ రుచిరాం సురాలయైః।
సంసిక్తమార్గాంగణవీథిదేహలీం
పతత్పతాకాధ్వజవారితాతపాం ॥ **6** ॥

తస్యామంతఃపురం శ్రీమదర్చితం సర్వధిష్ణ్యపైః।
హరేః స్వకౌశలం యత్ర త్వష్ట్రా కార్త్స్న్యేన దర్శితం ॥ **7** ॥

తత్ర షోడశభిః సద్మసహస్రైః సమలంకృతం।
వివేశైకతమం శౌరేః పత్నీనాం భవనం మహత్ ॥ **8** ॥

విష్టబ్ధం విద్రుమస్తంభైర్వైదూర్యఫలకోత్తమైః।
ఇంద్రనీలమయైః కుడ్యైర్జగత్యా చాహతత్విషా ॥ **9** ॥

వితానైర్నిర్మితైస్త్వష్ట్రా ముక్తాదామవిలంబిభిః।
దాంతైరాసనపర్యంకైర్మణ్యుత్తమపరిష్కృతైః ॥ **10** ॥

దాసీభిర్నిష్కకంఠీభిః సువాసోభిరలంకృతం।
పుంభిః సకంచుకోష్ణీషసువస్త్రమణికుండలైః ॥ **11** ॥

రత్నప్రదీపనికరద్యుతిభిర్నిరస్త -
ధ్వాంతం విచిత్రవలభీషు శిఖండినోఽంగ।
నృత్యంతి యత్ర విహితాగురుధూపమక్షై -
ర్నిర్యాంతమీక్ష్య ఘనబుద్ధయ ఉన్నదంతః ॥ **12** ॥

తస్మిన్ సమానగుణరూపవయస్సువేష -
దాసీసహస్రయుతయానుసవం గృహిణ్యా।
విప్రో దదర్శ చమరవ్యజనేన రుక్మ -
దండేన సాత్వతపతిం పరివీజయంత్యా ॥ **13** ॥

తం సన్నిరీక్ష్య భగవాన్ సహసోత్థితః శ్రీ -
పర్యంకతః సకలధర్మభృతాం వరిష్ఠః।
ఆనమ్య పాదయుగలం శిరసా కిరీట -
జుష్టేన సాంజలిరవీవిశదాసనే స్వే ॥ **14** ॥

తస్యావనిజ్య చరణౌ తదపః స్వమూర్ధ్నా
బిభ్రజ్జగద్గురుతరోఽపి సతాం పతిర్హి।
బ్రహ్మణ్యదేవ ఇతి యద్గుణనామ యుక్తం
తస్యైవ యచ్చరణశౌచమశేషతీర్థం ॥ **15** ॥

సంపూజ్య దేవబుషివర్యమృషిః పురాణో
నారాయణో నరసఖో విధినోదితేన।
వాణ్యాభిభాష్య మితయామృతమిష్టయా తం
ప్రాహ ప్రభో భగవతే కరవామ హే కిం ॥ **16** ॥

నారద ఉవాచ
నైవాద్భుతం త్వయి విభోఽఖిలలోకనాథే
మైత్రీ జనేషు సకలేషు దమః ఖలానాం।
నిఃశ్రేయసాయ హి జగత్స్థితిరక్షణాభ్యాం
స్వైరావతార ఉరుగాయ విదామ సుష్ఠు ॥ **17** ॥

దృష్టం తవాంఘ్రియుగలం జనతాపవర్గం
బ్రహ్మాదిభిర్హృది విచింత్యమగాధబోధైః।
సంసారకూపపతితోత్తరణావలంబం
ధ్యాయంశ్చరామ్యనుగృహాణ యథా స్మృతిః స్యాత్ ॥ **18** ॥

తతోఽన్యదావిశద్ గేహం కృష్ణపత్న్యాః స నారదః।
యోగేశ్వరేశ్వరస్యాంగ యోగమాయావివిత్సయా ॥ **19** ॥

దీవ్యంతమక్షైస్తత్రాపి ప్రియయా చోద్ధవేన చ।
పూజితః పరయా భక్త్యా ప్రత్యుత్థానాసనాదిభిః ॥ **20** ॥

పృష్టశ్చావిదుషేవాసౌ కదాఽఽయాతో భవానితి।
క్రియతే కిం ను పూర్ణానామపూర్ణైరస్మదాదిభిః ॥ **21** ॥

అథాపి బ్రూహి నో బ్రహ్మన్ జన్మైతచ్ఛోభనం కురు।
స తు విస్మిత ఉత్థాయ తూష్ణీమన్యదగాద్ గృహం ॥ **22** ॥

తత్రాప్యచష్ట గోవిందం లాలయంతం సుతాంఛిశూన్।
తతోఽన్యస్మిన్ గృహేఽపశ్యన్మజ్జనాయ కృతోద్యమం ॥ **23** ॥

జుహ్వంతం చ వితానాగ్నీన్ యజంతం పంచభిర్మఖైః।
భోజయంతం ద్విజాన్ క్వాపి భుంజానమవశేషితం ॥ **24** ॥

క్వాపి సంధ్యాముపాసీనం జపంతం బ్రహ్మ వాగ్యతం।
ఏకత్ర చాసిచర్మభ్యాం చరంతమసివర్త్మసు ॥ **25** ॥

అశ్వైర్గజై రథైః క్వాపి విచరంతం గదాగ్రజం।
క్వచిచ్ఛయానం పర్యంకే స్తూయమానం చ వందిభిః ॥ **26** ॥

మంత్రయంతం చ కస్మింశ్చిన్మంత్రిభిశ్చోద్ధవాదిభిః।
జలక్రీడారతం క్వాపి వారముఖ్యాబలావృతం ॥ **27** ॥

కుత్రచిద్ ద్విజముఖ్యేభ్యో దదతం గాః స్వలంకృతాః।
ఇతిహాసపురాణాని శృణ్వంతం మంగలాని చ ॥ **28** ॥

హసంతం హాస్యకథయా కదాచిత్ ప్రియయా గృహే।
క్వాపి ధర్మం సేవమానమర్థకామౌ చ కుత్రచిత్ ॥ **29** ॥

ధ్యాయంతమేకమాసీనం పురుషం ప్రకృతేః పరం।
శుశ్రూషంతం గురూన్ క్వాపి కామైర్భోగైః సపర్యయా ॥ **30** ॥

కుర్వంతం విగ్రహం కైశ్చిత్ సంధిం చాన్యత్ర కేశవం।
కుత్రాపి సహ రామేణ చింతయంతం సతాం శివం ॥ **31** ॥

పుత్రాణాం దుహితౄణాం చ కాలే విధ్యుపయాపనం।
దారైర్వరైస్తత్సదృశైః కల్పయంతం విభూతిభిః ॥ **32** ॥

ప్రస్థాపనోపానయనైరపత్యానాం మహోత్సవాన్ ।
వీక్ష్య యోగేశ్వరేశస్య యేషాం లోకా విసిస్మిరే ॥ **33** ॥

యజంతం సకలాన్ దేవాన్ క్వాపి క్రతుభిరూర్జితైః ।
పూర్తయంతం క్వచిద్ ధర్మం కూపారామమఠాదిభిః ॥ **34** ॥

చరంతం మృగయాం క్వాపి హయమారుహ్య సైంధవం ।
ఘ్నంతం తతః పశూన్ మేధ్యాన్ పరీతం యదుపుంగవైః ॥ **35** ॥

అవ్యక్తలింగం ప్రకృతిష్వంతఃపురగృహాదిషు ।
క్వచిచ్చరంతం యోగేశం తత్తద్భావబుభుత్సయా ॥ **36** ॥

అథోవాచ హృషీకేశం నారదః ప్రహసన్నివ ।
యోగమాయోదయం వీక్ష్య మానుషీమీయుషో గతిం ॥ **37** ॥

విదామ యోగమాయాస్తే దుర్దర్శా అపి మాయినాం ।
యోగేశ్వరాత్మన్ నిర్భాతా భవత్పాదనిషేవయా ॥ **38** ॥

అనుజానీహి మాం దేవ లోకాంస్తే యశసాఽఽప్లుతాన్ ।
పర్యటామి తవోద్గాయన్ లీలాం భువనపావనీం ॥ **39** ॥

శ్రీభగవానువాచ
బ్రహ్మన్ ధర్మస్య వక్తాహం కర్తా తదనుమోదితా ।
తచ్ఛిక్షయన్ లోకమిమమాస్థితః పుత్ర మా ఖిదః ॥ **40** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఇత్యాచరంతం సద్ధర్మాన్ పావనాన్ గృహమేధినాం ।
తమేవ సర్వగేహేషు సంతమేకం దదర్శ హ ॥ **41** ॥

కృష్ణస్యానంతవీర్యస్య యోగమాయామహోదయం ।
ముహుర్దృష్ట్వా ఋషిరభూద్ విస్మితో జాతకౌతుకః ॥ **42** ॥

ఇత్యర్థకామధర్మేషు కృష్ణేన శ్రద్ధితాత్మనా।
సమ్యక్ సభాజితః ప్రీతస్తమేవానుస్మరన్ యయౌ ॥ **43** ॥

ఏవం మనుష్యపదవీమనువర్తమానో
నారాయణోఽఖిలభవాయ గృహీతశక్తిః।
రేమేఽంగ షోడశసహస్రవరాంగనానాం
సవ్రీడసౌహృదనిరీక్షణహాసజుష్టః ॥ **44** ॥

యానీహ విశ్వవిలయోద్భవవృత్తిహేతుః
కర్మాణ్యనన్యవిషయాణి హరిశ్చకార।
యస్త్వంగ గాయతి శృణోత్యనుమోదతే వా
భక్తిర్భవేద్ భగవతి హ్యపవర్గమార్గే ॥ **45** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
దశమస్కంధే ఉత్తరార్ధే కృష్ణగార్హస్థ్యదర్శనం నామ ఏకోనసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥